

Kommunledningsförvaltningen
Lisa Norrbin

2023-09-28

Dnr KS 2021-178

Kommunstyrelsen

Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun, antagande

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Kommunledningsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun antas.
2. Kommunstyrelsen, eller den nämnd som utifrån reglementet bedöms ha ansvar för del i programmet, uppdras att värdera, och vid behov ta fram och fastställa kommunövergripande handlingsplaner, eller annan form av styrdokument, för att bidra till att programmets mål och inriktning nås.
3. Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun ersätter Policy våldsbejakande extremism som därmed upphör. Den huvudsakliga inriktningen i Policy våldsbejakande extremism omhändertas inom ramen för Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun, samt kommande till programmet hörande styrdokument.
4. Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun ersätter Policy för avhopparverksamhet som därmed upphör. Den huvudsakliga inriktningen i Policy för avhopparverksamhet omhändertas inom ramen för Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun, samt kommande till programmet hörande styrdokument.
5. Kommunstyrelse och övriga nämnder uppdras att, vid behov, justera eller ersätta styrdokument som påverkas av mål och inriktning i Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun.
6. De ekonomiska konsekvenserna av programmets genomförande behöver kontinuerligt prövas inom ramen för ordinarie budgetprocess.
7. Programmet ska aktualitetsprövas vid varje ny mandatperiod eller vid behov.

Ärende

Kommunledningsförvaltningen har, på kommundirektörens uppdrag, tagit fram ett förslag till Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun.

Programmets övergripande syfte är att tydliggöra målområden, långsiktiga insatser och arbetsätt för kommunens arbete så att det bidrar till ett Linköping där brottsligheten minskar och där invånare och besökare inte är rädda att utsättas för brott, har förtroende för kommunala instanser samt känner sig delaktiga i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

Det övergripande syftet konkretiseras genom programmets mål:

1. Ökad trygghet och minskad brottslighet kopplat till Organiserad brottslighet och Våldsbejakande extremism
2. Ökad trygghet och minskad brottslighet kopplat till Våld i nära relation och Hedersrelaterat våld och förtryck
3. Ökad trygghet och minskad brottslighet kopplat till Allmän plats

Nedanstående fenomen har bäring på flera olika typer av brottslighet och människors oro och rädsla att utsättas för brott. Prioriterade långsiktiga insatser, inom kommunens berörda verksamheter och utifrån kommunens rådighet, för att bidra till programmets mål är därför att:

- Förebygga destruktiva maskulinitetsnormer och våldsutövande
- Förebygga ogynnsam utveckling hos barn och ungdomar
- Förebygga framväxt av parallella samhällsstrukturer

Den 1 juli 2023 trädde en ny lag i kraft som ger kommunerna ett brottsförebyggande ansvar, 'Lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete'. Detta utifrån att kommunerna är viktiga aktörer för lokalt brottsförebyggande arbete, bland annat genom ansvaret för många områden med betydelse för detta, såsom stadsplanering, socialtjänst och skola.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen i sin beredning inför kommunfullmäktiges beslut tillstyrka förslaget.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun, antagande, 2023-09-28

Bilaga – Förslag till Program för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Linköpings kommun

Bakgrund

Mot bakgrund av att det saknades lagstiftning och övergripande kommunala styrdokument avseende det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet tilldelades Säkerhetsenheten av Kommundirektören uppdraget att arbeta fram ett program vilket ämnade utgöra stommen för detta arbete i Linköpings kommun. Säkerhetsenheten påbörjade arbetet under 2021. Vid årsskiftet 21/22 skickades programmet på remiss till samtliga förvaltningar. Utifrån remissvaren och påsyn av Strategiska utskottet reviderades programmet förvaltningsöverskridande. Arbetsgruppen har utgjorts av representanter för Säkerhetsenheten och Hållbarhetsenheten (Kommunledningsförvaltningen) samt representanter från Kvalitet och utveckling (Social- och omsorgsförvaltningen).

I april 2023 beslutade riksdagen att en ny lag "Lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete", ska träda i kraft den 1 juli 2023. Detta utifrån att kommunerna är viktiga aktörer för lokalt brottsförebyggande arbete, bland annat genom ansvaret för många områden med betydelse för detta, såsom stadsplanering, socialtjänst och skola.

Den initiala förutsättningen för programmet är att inom kommunens rådighet öka trygghet och minska brottslighet. Programmet omfattar arbetet med att minska otrygghet med utgångspunkt i att minska människors oro och rädsla att utsättas för brott. Åtgärderna som vidtas i arbetet bör ske parallellt på universell, selektiv och indikerad nivå. Programmets målområden är till viss del överlappande, varför de inte uteslutande bör hanteras som separata arbetsområden. De långsiktiga prioriterade insatserna förenar programmets målområden och ska genomgående integreras i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Programmet lyfter arbetssätt vilka ska utgöra utgångspunkter för hur det fortsatta arbetet ska bedrivas. Dessa arbetssätt utgörs av:

- Kunskapsbaserad metodik
- Väl avvägd och utvecklad samverkan
- Innovativa lösningar och teknik
- Transparens och gemensamt ansvar

Programmet bygger på teorier utifrån det brottsförebyggande arbetet och det våldsförebyggande arbetet. Det brottsförebyggande arbetet utgår i första hand från kriminologiska perspektiv på prevention och delas vanligen in i så kallad situationell och social brottsprevention. Det våldsförebyggande arbetet bygger på folkhälsovetenskapliga perspektiv på prevention och genusvetenskapliga perspektiv på våld. Även om det brottsförebyggande arbetet och det våldsförebyggande arbetet har olika teoretiska utgångspunkter finns flera

gemensamma beröringspunkter, varför programmet strävar efter att kombinera de olika perspektiven för att öka tryggheten och minska brottsligheten i Linköpings kommun.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av programmets genomförande behöver kontinuerligt prövas inom ramen för ordinarie budgetprocess.

Kommunala mål

Programmet kopplar främst an till de kommunala målen:

- Ökad trygghet, säkerhet och minskad segregation
- Kostnadseffektiv verksamhet

Programmet har även koppling till flera nämnders verksamhetsområden och mål.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Inom ramen för aktuellt ärende är det inte påkallat att genomföra en separat jämställdhetsanalys. Genomgående i programmet beaktas trygghet och brottsförebyggande arbete utifrån ett jämställdhetsperspektiv. De genusvetenskapliga och kriminologiska ansatserna har integrerats med varandra och är framträdande genom hela programmet.

Samråd

Programmet är framtaget av personal vid Kommunledningsförvaltningen och Social- och omsorgsförvaltningen, i övergripande samråd med representanter från Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, Utbildningsförvaltningen och Leanlink. Samtliga representanters ställningstaganden har beaktats. Vidare har programmet föredragits på Strategiska utskottet vid tre tillfällen och efterföljande synpunkter har integrerats i programmet.

Uppföljning och utvärdering

Programmet ska följas upp varje mandatperiod eller vid behov.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Samtliga nämnder
Säkerhetschef, Anders Fernemark
Budgetchef, Henrik Karpe
Ekonomichef, Åsa Haraldsson